

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýľovou, Ph.D ve věci

žalobkyně: **G. A. N. G.**
státní příslušnost X
t. č. pobytem X
zastoupena advokátkou Mgr. Pavlínou Zámečnickovou
sídlem Milady Horákové 1957/13, 602 00 Brno

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 5. 2020, č. j. OAM-200/ZA-ZA11-P06-2019,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 28. 5. 2020, č. j. OAM-200/ZA-ZA11-P06-2019, **se ruší** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 3 400 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokátky Mgr. Pavlíny Zámečnickové.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně podala žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 5. 2020, č. j. OAM-200/ZA-ZA11-P06-2019 (dále též jen „napadené rozhodnutí“). Tímto rozhodnutím žalovaný neudělil žalobkyni mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon o azylu“).

II. Napadené rozhodnutí a související skutkové okolnosti

2. Žalobkyně požádala o mezinárodní ochranu v únoru 2019 spolu s jejími rodiči a bratrem. Do ČR přicestovala s otcem na konci listopadu 2018. Její matka a bratr přijeli krátce předtím, než všichni společně požádali o mezinárodní ochranu. Za důvod podání žádosti žalobkyně označila strach o svůj život a bezpečnost. Dvakrát ji napadli a přiložili k hlavě zbraň. Jednou se to stalo na univerzitě a jednou doma. Sebrali jí mobilní telefon.
3. V rámci pohovoru žalobkyně uvedla, že ona a její rodina nesouhlasila s vládní politikou. Z toho důvodu byli terčem různých útoků. Například její matka, jako zaměstnanec nemocnice měla povinnost účastnit se provládních demonstrací, což odmítla a měla kvůli tomu problémy. Sama žalobkyně veřejně činná nijak nebyla. Pouze na sociálních sítích napsala, co se stalo jejímu dědečkovi. Ten kvůli nedostatku zdravotní péče umřel v nemocnici, když čekal na vyšetření. Příspěvek nakonec smazala, protože kvůli němu zažila útoky. Oba se odehrály v říjnu 2018. Žalobkyně si myslí, že vláda se snaží, aby se nikdo nedozvěděl, co se ve Venezuele děje. Předmětný příspěvek žalobkyně zveřejnila v prosinci 2018. Pohovorista následně žalobkyni upozornil, že v té době již byla v ČR. Žalobkyně vysvětlila, že příspěvek skutečně napsala, až když byla v ČR, ovšem krátce poté přepadli její matku a vzali jí mobilní telefon, který byl jediným způsobem, jak s ní mohla komunikovat. Vláda nechce, aby lidé šířili tyto informace.
4. K přepadení na univerzitě žalobkyně uvedla, že tito lidé zavřeli studenty do místnosti, namířili na ně zbraně a donutili je odevzdat všechny věci (laptop, pomůcky do školy apod.). Poté odešli a studenty nechali být. Spolu s žalobkyní bylo přepadeno šest holek a dva kluci. Podle žalobkyně to byli nějací delikventi, byli v kapuci, proto neví přesně, kdo za útokem byl. Měli ale zbraně s červeným laserem, které nosí lidé pracující pro vládu. Stát jim platí, aby zastrašovali lidi a vyhrožovali jim. Normální lidé si takové zbraně nemůžou koupit. Stejně zbraně měli i lidé, kteří žalobkyni a její rodinu přepadli doma. Proto si žalobkyně myslí, že to není náhoda. Po tomto incidentu se žalobkyně již na univerzitu nevrátila. Na policii podala trestní oznámení, nic se ale nevyšetřovalo.
5. K napadení doma žalobkyně uvedla, že se odehrálo v noci. Všichni již doma spali, útočníci rozbili dveře, spoutali je a ptali se, jestli mají nějaké cennosti. Její otec a bratr jim odevzdali mobilní telefony. Sebrali také prstýnky a zlatý náramek. Rozbili televizi a drobné vzpomínkové předměty. Útočníci byli asi čtyři. Dva mířili zbraní na žalobkyni a její rodinu a další prohledávali dům. Přepadení byla kromě žalobkyně přítomna její matka, otec i bratr. Na policii se poté neobrátili. Nikam by to nevedlo. Matka žalobkyně byla napadena až poté, co žalobkyně již byla v ČR. Bylo to asi v lednu.
6. Žalovaný neshledal obavy žalobkyně z pronásledování důvodnými, protože ve vlasti nevyvíjela žádnou činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byla pronásledována. Žalobkyně sice tvrdila, že nesouhlasí se současnou vládou, neuváděla však, že by své názory jakkoli veřejně prezentovala. Tvrzení žalobkyně ohledně spojitosti jejího napadení s publikací příspěvku

na sociální síti žalovaný označil za lživé. Žalobkyně sama uvedla, že příspěvek zveřejnila v prosinci 2018, tedy až po jejím odjezdu z vlasti a až poté, co ji přepadli na univerzitě. Toto přepadení tedy žádnou spojitost s předmětným příspěvkem nemá.

7. Ve vztahu k § 12 písm. b) zákona o azylu žalovaný zdůraznil, že žalobkyně netvrdila, že by ve vlasti měla problémy pro některý z azylově relevantních důvodů. Ohledně obecného nesouhlasu žalobkyně s vládní politikou žalovaný odkázal na své odůvodnění ve vztahu k § 12 písm. a) zákona o azylu. Ke dvěma přepadením žalobkyně žalovaný uvedl, že z informací o zemi původu plyne, že ve Venezuele panuje zvýšená úroveň kriminality. Z těchto zpráv ovšem také plyne, že bezpečnostní složky plní své běžné úkoly, mezi něž patří mj. i ochrana veřejného pořádku. Rozhodně nelze celý bezpečnostní aparát označit za zkorumpovaný nebo nejevící zájem o plnění svých úkolů. Žalovaný nepopřel, že přepadení žalobkyně bylo nezákonným jednáním, nelze však tvrdit, že by za ním stály venezuelské státní orgány. Pokud by venezuelské úřady skutečně měly zájem perzekuovat žalobkyni a její rodinu, zvolily by k tomu účinnější prostředky. Proti nezákonnému jednání neznámých osob se žalobkyně měla bránit pomocí dostupných prostředků vnitřní ochrany. Měla se více zajímat o průběh vyšetřování, případně řešit nečinnost policie. Mezinárodní ochranu lze žadateli udělit pouze v případě odepření ochrany ze strany státních orgánů. Žalovaný také dodal, že důvodem pro udělení azylu podle předmětného ustanovení nemůže být legalizace pobytu ani ekonomické problémy ve Venezuele.
8. K neudělení humanitárního azylu žalovaný konstatoval, že v případě žalobkyně neexistuje žádný důvod hodný zvláštního zřetele. Z informací o zemi původu sice plyne, že v zemi je hospodářská krize, se kterou souvisí problémy se zásobováním léků a potravin. Žalobkyně však neuvedla, že by se jí tato krize jakkoli dotkla. Nezmínila žádné potíže plynoucí z nedostatku potravin či jiných základních životních potřeb. Netvrdila ani žádné ekonomické či zdravotní problémy. Žalobkyně proto nespadá mezi ohrožené obyvatele.
9. Neudělení doplňkové ochrany žalovaný podložil podobnými důvody jako neudělení azylu. S odkazem na informace o zemi původu dodal, že si uvědomuje současnou politickou krizi ve Venezuele. Zopakoval, že žalobkyně v minulosti žádné konkrétní problémy neměla ani nečelila jakékoli represi ze strany státu.

III. Obsah žaloby

10. Proti napadenému rozhodnutí podala žalobkyně včasnou žalobu. Poukázala na to, že její problémy ve vlasti úzce souvisí s problémy jejich rodinných příslušníků. Je proto nutné je posuzovat ve vzájemném kontextu.
11. Namítla, že ona sama sice politicky aktivní nebyla, ale v ohrožení byla v důsledku nesouhlasu rodičů s politickým režimem. Sama byla kvůli tomu přepadena doma i na univerzitě. Rodina žalobkyně navíc obývala část města, která se řadí mezi opoziční. Pro udělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu není rozhodná forma, intenzita či rozsah uplatňování politických práv. Je naopak podstatné, zda daná forma aktivity vyvolala pronásledování. A z hlediska naplnění podmínky azylově relevantního důvodu pronásledování podle § 12 písm. b) zákona o azylu není podstatné, zda žalobkyně skutečně zastává určité politické názory, anebo zda jí jejich zastávání připisují původci pronásledování.
12. Žalovaný nevedl žalobkyni k tomu, aby se detailně vyjadřovala o prožitých incidentech. Pokládal jí pouze obecné otázky. To platí i v případě rodinných příslušníků žalobkyně.

Některé z nesrovnalostí, které žalovaný ve výpovědi žalobkyně našel, mohlo způsobit nepřesné tlumočení. Při azylovém pohovoru tlumočnick netlumočí simultánně. Předkládá až celou odpověď žadatele na položenou otázku. Pokud žadatel odpovídá dlouho, může se stát, že tlumočnick nepřeloží všechno, nebo doje ke zkreslení informací. V případě žalobkyně navíc netlumočil soudní tlumočnick, přestože jich je v ČR k dispozici několik. Žalovaný neprovedl pohovor s žalobkyní řádně. Položené otázky nesměřovaly ke zjištění rozhodných skutečností, ale ke znevěrohodnění žalobkyně. Při posuzování věrohodnosti měl žalovaný nejprve jasně identifikovat ta tvrzení, která považuje za nevěrohodná a svůj závěr řádně zdůvodnit. Sporné informace měl podrobit testu pravděpodobnosti.

13. Vycestování žalobkyně do Venezuely by v důsledku aktuální bezpečnostní situace odporovalo mezinárodním závazkům ČR, zejména právu na život a právu nebýt podroben špatnému zacházení. Veškeré dostupné zprávy o Venezuele, včetně těch, které shromáždil žalovaný, shodně potvrzují existenci hluboké humanitární krize. Dochází tam k bezprecedentnímu porušování lidských práv, včetně těch nederogovatelných. Tyto zprávy dokládají, že návrat žalobkyně do Venezuely není možný a představoval by porušení zásady *non – refoulement*. Dokonce i Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky („UNHCR“) vyzval státy, aby nevracely Venezuelany do vlasti. Ve Venezuele panuje vysoká kriminalita a její obyvatelé se dennodenně potýkají s nedostatkem potravin či základních léků. Je tam vysoká inflace. Bezpečnostní složky tvrdě potlačují jakýkoliv projev opozice. Situace se tam neustále zhoršuje.
14. Uvedené problémy plynoucí z rozsáhlé humanitární krize jsou podle žalobkyně důvodem, pro který jí žalovaný měl udělit humanitární azyl. Odůvodnění napadeného rozhodnutí je ve vztahu k humanitárnímu azylu nepřezkoumatelné.

IV. Vyjádření žalovaného

15. Žalovaný ve svém vyjádření zrekapituloval důvody, které vedly k neudělení mezinárodní ochrany žalobkyni. Nesouhlasí s tím, že by jakkoli pochybil. Odjezd žalobkyně z vlasti ve skutečnosti nemotivovaly tvrzené problémy. Jednalo se o předem promyšlený krok. To žalovaný dovozuje ze skutečnosti, že žalobkyně již v červnu 2018 požádala o prodloužení cestovního dokladu s cílem vycestovat. V té době přitom žádné problémy neměla. Žalobní argumentace je v rozporu s tvrzeními žalobkyně.
16. Obecně špatná situace není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, ani ve formě humanitárního azylu. Na něj není právní nárok a uděluje se pouze v případech hodných zvláštního zřetele. A to případ žalobkyně není. Sama neuváděla, že by na ni tamní situace jakkoli negativně dopadala.

V. Posouzení věci krajským soudem

17. Krajský soud v Brně přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které mu předcházelo, a to v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán. Vzhledem k tomu, že soud shledal takové vady rozhodnutí, pro něž lze rozhodnout bez nařízení jednání (§ 76 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), jednání nenařizoval.
18. Žaloba je důvodná.

Hodnocení věrohodnosti žalobkyně

19. Žalobkyně v obecné rovině vyjadřuje svůj nesouhlas se způsobem, jakým žalovaný vedl pohovor a jakým způsobem pak vyhodnotil její věrohodnost. V této souvislosti také namítá, že pohovor proběhl za účasti tlumočnicka nezapsaného na seznam soudních tlumočnicků. Obdobné námitky vznášeli i rodinní příslušníci žalobkyně a krajský soud jim dal za pravdu (viz rozsudky ze dne 13. 4. 2022, sp. zn. 34 Az 17/2020, 34 Az 18/2020 a 34 Az 19/2020). Nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí a nezákonný postup při ustanovení tlumočnicka v těchto věcech vedl ke zrušení rozhodnutí žalovaného o neudělení mezinárodní ochrany rodičům a bratrovi žalobkyně.
20. V případě samotné žalobkyně ale krajský soud obdobné vady neshledal. Pokud jde o tlumočení, při azylovém pohovoru s žalobkyní tlumočila Mgr. Martina Vítková, která je tlumočnicí španělského jazyka, zapsanou na seznam Ministerstva spravedlnosti. Zároveň v případě žalobkyně nevystaly žádné skutečnosti, které by zpochybňovaly kvalitu tlumočení. Žalovaný proto mohl vycházet z protokolu o provedeném pohovoru.
21. Nelze souhlasit ani s tím, že by žalovaný nesprávně či nedostatečně vyhodnotil věrohodnost žalobkyně. Žalovaný nezpochybnil věrohodnost žalobkyně ohledně jednotlivých incidentů, o kterých při pohovoru mluvila. Zpochybnil pouze to, že by existovala spojitost mezi napadením žalobkyně a tím, že na sociálních sítích zveřejnila informace o okolnostech úmrtí svého dědečka. Krajský soud však žalovanému musí dát za pravdu. Žalobkyně skutečně nejprve prezentovala svůj azylový příběh tak, že její napadení bylo zřejmě důsledkem zveřejnění příspěvku na sociálních sítích. Konkrétně uvedla: „Nakonec jsem ten příspěvek musela smazat, protože jsem zažila spoustu útoků.“ Z toho plyne, že zveřejnění příspěvku na sociální síti mělo předcházet zmiňovaným přepadením. Později však žalobkyně uvedla, že příspěvek zveřejnila až v době, kdy byla již na území ČR a snažila se přesvědčit žalovaného, že uveřejnění příspěvku vedlo k napadení její matky. Ta však dle svých slov byla přepadena již v říjnu 2018, kdy žalobkyně ještě byla ve Venezuele. Je tedy zřejmé, že žalobkyně neuváděla pravdivé informace ohledně časových souvislostí uveřejnění příspěvku na sociálních sítích a jejího (či matčina) napadení.
22. Ke zrušení napadeného rozhodnutí však krajský soud vedl způsob, jakým žalovaný posoudil důvodnost obav žalobkyně z pronásledování.

Posouzení přiměřené pravděpodobnosti pronásledování

23. Podle § 12 zákona o azylu se cizinci udělí azyl, je-li a) pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování (mimo jiné) pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má.
24. Žalovanému lze dát za pravdu, že žalobkyně nesplňuje podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu, protože před svým odjezdem z Venezuely nebyla pronásledována pro uplatňování politických práv a svobod. Pojem uplatňování politických práv ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu je nutné vykládat v souladu s čl. 43 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“). Za politická práva a svobody tudíž musejí být pokládána politická práva ve smyslu hlavy druhé oddílu druhého Listiny (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2 Azs 45/2008 – 67). Žalobkyně má sice v obecné rovině pravdu, že intenzita či forma uplatňování politických práv nehraje roli z hlediska toho, zda určité jednání představuje uplatňování politických práv nebo ne. Pojem „uplatňování“ však v sobě nezbytně zahrnuje určitou vlastní aktivitu žadatele

(rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2015, č. j. 6 Azs 151/2015-36, bod 14). Žalobkyně však žádná z těchto práv ve Venezuele neuplatňovala. Z obsahu pohovoru neplyne, že by žalobkyně ve Venezuele realizovala své právo na svobodu projevu, právo petiční, shromažďovací, sdružovací, volební či jiné politické právo.

25. Podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu se však liší. Pronásledování pro zastávání určitých politických práv a názorů může čelit i jednotlivec, kterému určitý politický názor připisuje původce pronásledování (čl. 10 odst. 2 směrnice č. 2011/95/EU), což v případě § 12 písm. a) neplatí. Pro posouzení odůvodněnosti obav žadatele z pronásledování zároveň není podstatné, zda žadatel již určitou formu pronásledování v minulosti prožil. Posuzuje se budoucí hrozba pronásledování, která sice může, ale nutně nemusí vycházet z minulého pronásledování. (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2017, č. j. 1 Azs 227/2017-33 nebo ze dne 26. 7. 2018, č. j. 7 Azs 162/2018-47). Při tomto hodnocení se uplatní důkazní standard přiměřené pravděpodobnosti (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82).
26. V tomto ohledu je relevantní, že žalobkyně i její rodiče v rámci řízení uváděli, že zastávají protivládní politický názor. Projevovali jej tak, že se neúčastnili shromáždění na podporu vlády, přestože to po nich vyžadovali jejich zaměstnavatelé. Matka žalobkyně se kromě toho zúčastnila několika protivládních demonstrací.
27. Žalobkyně se ve vlasti dvakrát stala obětí zločinu. Spojitost těchto incidentů s opozičním politickým názorem žalobkyně a její rodiny žalovaný vyloučil. Zároveň vyhodnotil, že původcem tohoto jednání byly soukromé osoby. Žalobkyni proto odkázal na možnost využít ochranu státu, která je podle něj ve Venezuele obecně dostupná. Ve vztahu k neudělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu však krajský soud považuje napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.
28. Krajský soud připomíná, že z důkazního standardu přiměřené pravděpodobnosti, který se uplatňuje při posuzování odůvodněnosti obav z pronásledování, plyne, že žalovaný nemůže ze svého posuzování vyloučit tvrzené skutečnosti např. pouze proto, že nelze vyloučit jiný průběh událostí než ten předestřený žadatelem či že existuje alternativní vysvětlení pro určité skutečnosti, které jsou stejně pravděpodobné (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70). V tomto případě to znamená, že žalovaný nemůže pouze na základě subjektivního hodnocení skutkového stavu vyloučit, že přepadení žalobkyně a její rodiny bylo motivováno něčím jiným, než pouze majetkovým prospěchem. Obzvláště pokud se nejednalo o jediný incident, který rodina žalobkyně prožila a pokud zároveň z informací obsažených ve správním spisu plyne, že ve Venezuele dochází k zastrašování příslušníků politické opozice a cílená opatření státních orgánů nesměřují pouze proti exponovaným osobám, ale také proti účastníkům demonstrací a obecně proti mladým lidem v městských čtvrtích, které jsou považovány za opoziční (viz zprávu Spolkového úřadu pro migraci a uprchlíky ze září 2019). Žalobkyně přitom v žalobě namítá, že právě jejich čtvrt mezi opoziční patřila, což žalovaný nevyvrátil.
29. I pokud by přepadení žalobkyně doma a na univerzitě skutečně bylo motivováno pouze majetkovým prospěchem a nikoliv politickým názorem rodiny a zároveň by toto jednání bylo možné připisovat soukromému původci, je nutné zkoumat faktickou dostupnost

vnitřní ochrany. Pro možnost udělení azylu pak může být relevantní, pokud příslušné vnitrostátní orgány odmítnou poskytnout ochranu před pronásledováním právě z některého z důvodů podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalovaný k dostupnosti vnitřní ochrany odkázal na zprávu Spolkového úřadu pro uprchlíky, ze které plyne, že bezpečnostní aparát nelze obecně pokládat za zkorumpovaný či nejevící zájem o plnění svých úkolů. Stejná zpráva však v další větě uvádí, že „[v] praxi však kriminalita, která se již vymkla kontrole, limituje možnosti normálního trestního stíhání, zvláště když se osoby porušující zákon těší ochraně. Vedle toho existují Colectivos, které fakticky operují mimo zákonný rámec.“ Dále se v této zprávě lze ohledně státní policie dočíst, že každý z 23 spolkových států Venezuely má vlastní policii. Jejich vybavení, motivace a napojení na kriminální síť se značně liší v závislosti na regionu. Je nutné předpokládat, že často dochází ke spolupráci s lokálními *colectivos*. Z toho je zřejmé, že žalovaný pracuje se shromážděnými informacemi značně tendenčně a využívá pouze ty, které korespondují s jeho závěrem o nedůvodnosti žádosti žalobkyně. Takto ale postupoval nelze. Žalovaný má povinnost hodnotit zjištěný skutkový stav objektivně a musí přitom zohlednit nejenom informace svědčící v neprospěch, ale i ve prospěch žadatele.

30. Tím krajský soud netvrdí, že vnitřní ochrana není ve Venezuele obecně dostupná. Pokud však chce žalovaný opřít svůj závěr, že žalobkyně nesplňuje podmínky pro udělení azylu, zejména o to, že nevyužila dostupné prostředky vnitřní ochrany, je na něm, aby doložil, že takové prostředky skutečně měla k dispozici. Zprávy, které si shromáždil, totiž tento závěr zcela nepodporují. Napadené rozhodnutí je proto ve vztahu k § 12 písm. b) zákona o azylu nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.
31. Pro úplnost krajský soud dodává, že za zcela irrelevantní považuje argument žalovaného, že žalobkyně si již v červnu 2018 prodloužila pas, z čehož žalovaný dovozuje, že již v té době plánovala z Venezuely vycestovat s cílem zlepšit si životní úroveň. Krajský soud na rozdíl od žalovaného považuje za naprosto přirozené, že pokud někomu končí platnost cestovního dokladu, požádá o jeho prodloužení, bez ohledu na to, zda má v plánu v blízké době vycestovat. Úvaha žalovaného je v tomto ohledu tendenční. Navíc, i pokud by skutečně byla pravda, že žalobkyně i s rodinou se rozhodli opustit Venezuelu již mnohem dříve, než došlo k problémům, o kterých mluvili, samo o sobě to neznamená, že žalovaný může rezignovat na řádné posouzení důvodnosti jejich obav z návratu.
32. Stejně tak nelze bez dalšího tvrdit, že pokud žalobkyně bez problémů z Venezuely vycestovala, jsou její obavy z návratu neodůvodněné. K tomu, aby žalovaný mohl vyvozovat závěry o neexistenci rizika pronásledování v případě bezproblémového vycestování žadatele ze země, by musel shromáždit relevantní informace, které tento jeho závěr podpoří. To však neudělal. Ze zpráv o zemi původu obsažených ve spisu přitom plyne, že mnozí představitelé opozice uprchli ze země z důvodu obav z pronásledování. Lze si totiž představit, že bude v zájmu režimu, který se snaží zastrášovat lidi s opozičním politickým názorem, aby se jejich představitelů „zbavil“ tím, že jim umožní vlast opustit.

Obecná bezpečnostní situace ve Venezuele

33. Námitka žalobkyně, podle které měl žalovaný k udělení mezinárodní ochrany přistoupit z důvodu celkově špatné bezpečnostní situace v zemi původu, je nedůvodná. Žalovaný ve vztahu k posuzování důvodů pro udělení doplňkové ochrany nezpochybnil existenci

politické a hospodářské krize ve Venezuele. Poukázal však na to, že žalobkyně v řízení neuvedla, že by se jí tato krize osobně jakýmkoliv způsobem dotkla. A v tom musí dát krajský soud žalovanému za pravdu.

34. Aby žadateli mohla být udělena doplňková ochrana, musí především tvrdit, že v jeho případě existují konkrétní důvody, pro které by mu po návratu do země původu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy v některé z podob podle § 14a odst. 2 zákona o azylu.
35. Nebezpečí, kterým je všeobecně vystaveno obyvatelstvo jednotlivé země nebo jeho část, sama o sobě nepředstavují konkrétní ohrožení, které by mohlo být hodnoceno jako vážná újma (bod 35 preambule kvalifikační směrnice). I z judikatury Evropského soudu pro lidská práva plyne, že obecně špatná situace v konkrétní zemi sama o sobě běžně nepostačí k porušení článku 3 Úmluvy. Muselo by jít o extrémní situaci obecného násilí (srov. rozsudek NA. proti Spojenému království, č. 25904/07, ze dne 17. 7. 2008, § 115). Ta bude obvykle existovat pouze v případě ozbrojeného konfliktu. Ve Venezuele ale ozbrojený konflikt neprobíhá.
36. Obecně neútěšná humanitární situace ve Venezuele vyvolaná tamní hospodářskou a politickou krizí proto sama o sobě nemůže být důvodem pro udělení doplňkové ochrany. Obzvláště, pokud žalobkyně v rámci pohovoru neuvedla jakýkoliv negativní důsledek této krize na její život. Na uvedeném nic nemění ani odkaz žalobkyně na stanovisko UNHCR k návratům do Venezuely. I pokud UNHCR státům doporučuje nenavracet občany Venezuely do vlasti, neznamená to, že by se všichni kvalifikovali pro udělení mezinárodní ochrany.

Humanitární azyl

37. Žalobkyně nedůvodně vznáší námitky také vůči neudělení humanitárního azylu. Humanitární azyl lze podle § 14 zákona o azylu udělit v případě hodném zvláštního zřetele. S žalobkyní sice lze obecně souhlasit, že humanitární katastrofa či neútěšná humanitární situace v zemi původu by v určitých případech mohla být považována za takový důvod. To nepopírá ani žalovaný ve svém vyjádření k žalobě.
38. I ve vztahu k humanitárnímu azylu však platí, že při posuzování, zda se o případ hodný zvláštního zřetele jedná, žalovaný vychází zejména z tvrzení samotného žadatele. V tomto případě ovšem žalobkyně netvrdila žádné skutečnosti, z nichž by bylo možné usuzovat, že by v jejím případě existoval důvod pro udělení humanitárního azylu. Žalobkyně sice během pohovoru upozorňovala na nedostatek léků a zdravotní péče ve Venezuele. Neuváděla však, že by hospodářská krize měla podstatnější dopady na její život nebo že se jí a její rodiny jakkoliv dotkl nedostatek léků či potravin. Žalovanému proto nelze oprávněně vyčítat, že žalobkyni neudělil humanitární azyl. Odůvodnění napadeného rozhodnutí není v otázce neudělení humanitárního azylu nepřezkoumatelné.

VI. Závěr a náklady řízení

39. Z výše uvedených důvodů, které naplňují důvody pro zrušení napadeného rozhodnutí bez jednání, tj. nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů a nedostatečné zjištění skutkového stavu [§ 76 odst. 1 písm. a), b) ve spojení s § 78 odst. 1 s. ř. s.], soud žalobě vyhověl,

napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V něm je žalovaný právním názorem krajského soudu vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

40. V dalším řízení žalovaný znovu a tentokrát řádně posoudí, zda žalobkyně splňuje podmínky pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany. Zejména bude muset na podkladě aktuálních a relevantních informací o Venezuele znovu posoudit, zda útoky, kterým žalobkyně ve vlasti čelila, skutečně nemohly mít spojitost s politickým přesvědčením rodiny. Pokud žalovaný opětovně dojde k závěru, že nikoli, bude muset dále posoudit, zda by žalobkyně a její rodina měla k dispozici účinnou ochranu před dalším podobným nezákonným jednáním, a zda by překážkou dostupné ochrany nebylo právě politické přesvědčení rodiny.
41. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně byla ve věci úspěšná, proto jí vzniklo právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Ty sestávají z částky 3 100 Kč za jeden úkon právní služby zástupkyně žalobkyně Mgr. Pavlíný Zámečníkové, spočívajícího v přípravě a převzetí věci podle § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb č. 177/1996 Sb. („advokátní tarif“). K tomu je třeba připočíst paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu ve výši 300 Kč.
42. Krajský soud nakonec považuje za vhodné poskytnout účastníkům řízení vysvětlení týkající se změny v obsazení soudu a z toho plynoucí skutečnosti, že ve věci nerozhodovala samosoudkyně JUDr. Kateřina Mrázová, Ph. D., jak byli účastníci řízení poučeni v průběhu soudního řízení, nýbrž samosoudkyně Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřlová, Ph. D. Změnou rozvrhu práce Krajského soudu v Brně č. 8 na rok 2021, která je dostupná též na www.justice.cz, totiž došlo s účinností od 1. 9. 2021 k zařazení naposled jmenované soudkyně do soudního oddělení 34 Az, do něhož jezařazena též samosoudkyně JUDr. Kateřina Mrázová, Ph. D. Tato samosoudkyně je však t. č. dlouhodobě nepřítomná, a proto v této věci, která přišla na pořad jednání, rozhodovat nemohla.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 13. dubna 2022

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřlová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně

